

هاشم سه‌راج

هایکو

تریفه‌ی مانگ له‌سه‌ر دارکاژ

«هایکو» کتیبیکی قه‌شه‌نگه و کۆمه‌لێک کورته شیعرى هایکو‌ی له‌خۆ گرتووه، «جه‌بار سابیر» له فارسییه‌وه وه‌ری گێراوه‌ته سه‌ر زمانى کوردی و مامۆستا «عه‌بدوکه‌ریم شیخانی» به کتیبه‌که‌دا چووته‌وه، وه‌رگێری کوردی له پێشه‌کییه‌کی کورتدا که بۆ کتیبه وه‌رگێردراوه‌که نووسیویه‌تی سه‌بارته به هایکو ده‌لێت: «ئهم جووره شیعره تایبه‌ته به ژاپۆنییه‌کان و هیچ نه‌ته‌وه و کۆمه‌لگه‌یه‌کی تر شیعرى له‌م جووره‌ی نییه، ره‌گه‌زی سه‌ره‌کی شیعرى هایکو گه‌رانه‌وه‌یه‌کی په‌تییه بۆ سروشت و ژیان له ناو سروشتدا، ئه‌مه جگه له‌وه‌ی که نابیت له سێ کورته دێر تێپه‌ر بیت... هاوکات وه‌رگێری کوردی پێی وایه باشترین شاعیرانی ئهم جووره شیعره «باشۆ»یه که زۆرتین شیعریشی هه‌یه و له‌و کتیبه‌دا ده‌بخویننه‌وه...» من له‌و خویندنه‌وه شیعریه‌دا هه‌ول ده‌ده‌م له چرکه «شنتۆ»-یه‌کانی گوزاره نزیك بکه‌ومه‌وه، «شنتۆ» سروتیکى دێرینی ژاپۆنییه بریتیه له تانه‌وه له نیو سروشت، واته سروشت به هه‌موو لایه‌ن و ره‌گه‌زه جوانه‌کانی، وه‌ک ده‌شت و دهر و روویار و دهریا و دهریاچه و دار و درهخت و گۆل و گۆلشهن و به‌فر و باوبۆران و ئه‌ستیره‌کان،... هتد له لایه‌کی تر کورته شیعرى هایکو هه‌لگری جوړیک له ریتمی تایبه‌ته، ریتمیک پابه‌ندی چرکه‌ساته‌کانی ژیانى نیو جوانیه‌کانی سروشته، سه‌ره‌رای وینه‌ی ده‌گمهنی شیعرى خۆپاراستنى هایکو‌نوس له سۆز و هه‌لچوونی خودگه‌راییی، واته زۆر جار هایکو‌نوس

ههول دهدات له ريگه‌ی- زن-ی بوودایی گوزاره له ديمه‌نه شاراوه‌کانی سروشت بکات و له چرکه‌یه‌کی هه‌نوکه‌ییدا زهینی خۆی له سه‌رجه‌م زانینه که‌له‌که‌کراوه‌کان به‌تال بکاته‌وه و به‌شیوه‌ی شنتۆ له نیو روحی سروشتدا بتویته‌وه، چونکه کورته شیعرى هايکۆ خوازه و درکه و ليکچواندن نازانيت و بيروکه يان هزرى شيعرى راسته‌وخۆ ده‌رنا‌بردريت، به‌آكو له‌ميان زنجيره‌يه‌ک ديمه‌ن و وينه‌وه گوزاره‌ی لی ده‌کریت، بۆيه کورته شیعرى هايکۆيى بریچار خوینەر دووچاری. جوړیک له‌سه‌رسورمان و سه‌رسامی ده‌کات، هه‌روه‌ها کورته شیعرى هايکۆيى هه‌لگری جوړیک له‌گومانی یا پرسنگی فه‌لسه‌فیه، چونکه هايکۆنوس هه‌موو کات ئه‌زمونه ئیسته‌تیکیه‌کانی له نیو سروشتدا ئه‌نجام دهدات، که‌واته ئه‌گه‌ر شاعیر له پرۆسه‌ی نووسیندا وه‌ک فینۆمینۆلۆجیه‌کی ئۆنتۆلۆجی و هی‌رمینۆتیکیه‌کی سیمینۆلۆجی مامه‌له‌له‌گه‌ل هه‌ست و روودا و تيمه و که‌ینونه‌ی زمان بکات، ئاوا لای هايکۆنوس به‌هۆی زنی بوودایی و به‌ریه‌ککه‌وتنی شه‌پۆلی هه‌ست و ديمه‌نی سروشتی ناوکۆیه‌کانی رسته بارگاوی ده‌کرین، مه‌ودا‌کانی شیعرگه‌رایي چيژ و چه‌شه به‌خوینەر ده‌به‌خشن

ئهی خودایه چ کش و ماتیه‌کی وه‌حشه‌تناکه
 بیده‌نگیه‌کی په‌تی، ئەم سه‌حه‌ره خامۆشه
 له چرکه هه‌یوولاییه‌کانی خه‌لیفه ده‌کات،
 گه‌ردوون له بیده‌نگیه‌وه سه‌ری هه‌لدا و
 به‌ره‌و بیده‌نگیه‌کی سپیش ده‌گه‌رپته‌وه
 نه له ده‌شت و نه له چیا
 جوولۆی زینده‌وه‌ریک نایه
 له‌م کازیوه به‌فرینه‌دا

چیو- نی

له‌م سپیده سپیه‌دا

به‌فر هه‌موو شوینیکی داپۆشیوه، گه‌ردوون سپی ده‌چپته‌وه، ئەم جوانیه سپیه تیشکی خه‌مگینی لی ده‌ترووسکیتته‌وه چ بیده‌نگیه‌کی سپیه خودای من هه‌تا ناله‌ی - گۆین-یش نابیسترئ!

له‌م سپیده به‌فرینه‌دا

نالەي مەلان

ئابىستىرى

چىو-نى

لەم سىپىدە سىپىيەدا ئەسپەكانىش بەفرىيان بەسەرا دابارىو، ئەم رىگايە بە پىادەبىي
ئابىردىت..

لەم سىپىدە بەفرىنەدا

لە ئەسپەكان رامووين

باشق

لە نىو عەترى شىنى نىلۆفەرە سىپىيەكاندا رۆژووھكەم شكاند و ھەستەم بە دىنيايىيەكى
پەتى و شادىيەكى روحانى كرد
لە نىوان گولە نىلۆفەرەكاندا
رۆژووھكەم شكاند

باشق

نەمرى ئىكسىرىكى سەوزە و تەنيا لە لاسك و پەلكى گژوگىيە خەملىودا دەگەرئى، لە
دەسپىكى وەرزى بەھاردا نىگاي دىمەنى گەشە و رسكانى سەوزەگىيا بکە چەنى قەشەنگ و
پىر لە راز و نەينى و روھروكىنە
چەندە چىژ بەخشە
بىنىنى سەوزەگىيە تازە
كە سەر دەردىن

بۆنچۆ

باران دلۆپ دلۆپ دەبارئى و گەلا وەريوھكانى دارستانىكى رووت دەشواتەو، بەلام لەبەر
رېژنەى بارانى بەھارىدا ھەموو شتگەل و گىيانلەبەرئىك جوانە، ئىنجانە، گول و ئاسك و
سمۆرە و كۆترەبارىكە و راكردنى يار بە رووت و قووتى
لەبەر بارانى بەھارىدا
ھەموو شتىكى جوان دىتە بەرچاۋ

چىو-نى

كراسى ئاودامانى- ئۆفلىيا- ى بالابەرز لە پەرىھى گولى سىپىيە و فۆتەيەكى شىنى لە

تەمى كازىوۋە لە گەردنى ئالاندوۋە
گولە داودىيە سىپىيەكان
لە كازىوۋەدا بالابەرتر
دېنە بەرچاۋ

ياسن

ژيان ھەلكردىنى شنەباپەكى سىپى دەكا لە گولشەنىكى شىندا
نىلوفەر ئاسا
ژيانم چەند خىرا تىپەرى
ئەمىرۆ....؟

مورىتاكە

ئازادى سەفەرى روۋە روۋە پەلە ھەورە شىنەكان و سەمەي جەستەشە لە نىو
مۆسىقاي رەنگاۋرەنگى سروشتدا
ئەي كۆللارە
لەگەل خۆت بمانبە
كاتى لە بەند ئازاد دەبى،

تاما

چاۋەرۋانى كوشتمى تۆ لە كوئى؟
لە پشت پەنجەرەپەكى گچكەۋە
مۆمىك
شەۋى بى پايانى دىدار

باشۆ

خەمۆكى دل و دەروونمان دەپرووكتىنى عىشق و جوانى نا
ھاوسىكانم
ئەم پاش نىۋەرۆ پايزىيەيان
چۆن تى پەراندا؟ نازانم

باشۆ

ئاي كە گوناھە جوانى بېلىشىنرەيت، بەلام بەفرى نەو عاشقى پەرەي زەردى گولە، بۆيە

ئاويژانى دەبىت

بەفرى تازە-

گەلا زەردەكانى ئىرگىزان

چەماندەو

باشقۇ

دلم خەبەرى دا ئەم بەيانىيە شتىك روو دەدا

قەلەپەش

كە ھەمىشە رقم لىيان دەبىتەو

لە قەراغ بەفرى ئەم بەيانىيەدان

باشقۇ

ئەي پەيكى شارەزا يار لە بانە..

ئەي ھېلكە شەيتانۆكە

بە لووتكەي فۆجىدا سەركەو

ھىواش ھىواش

ئىسا

چەنى سەلارە يار خۆي لەم دەرياچەي شىنى عىشقە پا دەكاتەو، لەولاش لە كەنار
رووبارە وشكبووئەكە گوئى بۆ نالەي شىنە شاھۆ ھەلخە

مەلە ئاوييەكان

زۆر سەنگىن دېنە بەرچاۋ

كە خۆيان لە ئاۋ ھەلدەكىشن

ئۇنىستورا

ملىۆن سالا لە بەردەم سەيروورەي ئەبەدىيەتدا

لە لەرەي پەپەي گولە نەيلۆفەرئىك زياتر نىيە

وھك گولى نىلۆفەر

ژيانى من

سەراپا وھك رۆژئىك دىتە بەرچاۋ

مۆرىتاكە

ئەم سېئىدەيەم لە دەست چوو

شىكى

جەستە بە جوولە وە جوانە

گولتەك هەلۆەرى.

پەپولەيەك دەبياتەو

شوينى خۆى

مۆريتاكە

دەبا لە رەنگە سوبحانيەكان رابمىنين

بەبى پەرەمووچ

شورەبى «با» رەنگ دەكات

سارىۆ

هەموومان بۆ سروشت دەگەپىينەو

گلکۆلەى ساگای رووگەش

لە نيو سەوزەگياى زستاندا

شىكى

بە تەنيا جوانى شايانى فيداكارىيە

لە رۆشنايى رۆژدا

سور دەچىتەو

گەردنى كرمى شەوچرا

باشۆ

ئەى خوا، كى لەم هۆگرييە كوشندەيە دەربازم دەكا

كۆنە گۆمىك

بازدانى بەراز

خورەى ئاو

باشۆ

ژيان موسافىرخانەيەكى شىنى ئامال نارنجىيە

دوا نيوه پړويه كې پايزى
 بېر له دايك و باوكم دهكه مه وه
 بۆسۆن
 جوانيېك دوو چارى خه موكى كردوومه، جهسته ي له عه تره سپيېه كانى سه لساله
 دلم دهگوشري
 له جوانى شكوفه كانى گيلاس
 تاتسو- جو
 نه وهى مهست و سه رسامم دهكا، وړينه جوانه كانى شيعره
 مانگه شه ويك
 هه رچيم گوتووه
 «وړينه» بوو
 توکۆگن
 بوونم وابهسته ي گه مه ي هه وره شه كه ته كانه مه رگم نا
 له قه راغى تا فگه كه
 هه وره كان هاتن
 هه وره كان روښتن
 به سه ر گه لاكانى دار نه فرادا
 سوښكى
 بوون له ياريېه كى شين زياتر نييه
 ماسييه سووره كونجه كان بازيازين دهكهن
 هه وره كان له ريزه وي رووباره كه وه
 ده پون
 توئى تسورا
 بوونه وهرى مهست خوئى به دار و بهرد داده دا
 رووبارى هاوېنه
 پردى هه يه

به لام ئه سپه كان خويان به ئاوه كه

دهكيشن

شيكي

ئوهي بگاته ترۆپكي عيشق له نيو دهچي

نه به هار و

نه هاوين

نه يانتواني بگه نه هه له مووته كانى فوجي ..

باشيتسو

به ديار كولمي ئالت موسيقي گيان كوشتمي

هه ورئ له گول

دهنگي زهنگي

له ئوه نو، يا ئاساكوز

باشو

چيژي تووتن دنياي كردم، بوون به بي عيشق و جواني واتاي نييه، به لام دهريا

جوانترين ترسناك و ترسناكترين جوانه!

له نه سيمي به هاردا،

پياوه به ريزه گه ميبه وانه كه

پايپه كه ي بي كرد

باشو

كه به پيخاوسي به نيو ئاودا دهكه وين ته زويه كي شين به گيانمان داديت و ههست

دهكه ين سه ره رۆتري موسافيري ئه م گه ردوونه بي سنوره ين ..

به رووباري هاوينه دا تي ده په رم

به خووشي

كه وشه كانم له بن هه نكلمه

بوسون

كاتي جهنگ ته واو ده بي له نيو گژوكي اي زهرد راده كشي ين و پيكي شين هه لده دين

گژوكي اي هاوينه .

به جيماون
جهنگاوهرانی نازا

باشو

چريکه‌ی بولبوليک له دارستانه‌وه دئ و بير له جوانيت دهکه‌مه‌وه
بولبول-

له پشت بييه‌کانه‌وه

له پشت بييشه‌کانه‌وه

باشو

ئهم شوخانه عه‌ترپرژين کهن

هموو ئه‌وه‌ی هاته سهر زمانم ئه‌مه بوو

ئاه ، ئاه

گوله يوشينوکان

نيشيتسو

ستايينيکی رهش و ئاوينه‌يه‌کی شينم بو هيناوی

سه‌گ به فروشيياره

گه‌رۆکه‌کان ده‌وه‌پن

دار هه‌لووژه‌کان ده‌پشکون

بوسون

بالآت شمشاديکی ته‌ره، منيش فرنده‌يه‌کی دل وشکه‌وه‌بوو،

دار کونکه‌ره

به شوپن داريکی وشکدا ده‌گه‌ري

له نيو گوله پشکووتوه‌کانی گيلاسدا

يوسو

مه‌ستم به شه‌رای عه‌تری شيني جه‌سته‌ت

سه‌راسيمه‌يان کردين

گوله‌کانی دره‌ختيک که نازانين چييه

به بۆن و بهرامهيان

باشق

خهريکه تۆش بهجيم دئلي

ئاه ئهئى پهپووله

ئارهزوت چييه

له وهختى بالهفريدا

چيو- نى

وهه نيگاي شكوفهئى ئەم درهخته شينه بکهين

بووداي مهزن

تهنانهت له خهونيشدا

گول و ئالتون دهگرئ

ئايسا

ژيان بارستاييهکه له نيگه راني و نيو بارستاييش له شادي

زهوييهکانم فروشت،

بهلام خه نهچووه چاوام

له بهر قيرهقيري بۆقان

هۆكۆشى

با گه لا ههلوهريوهکان رادهمالئ

گه لا سوورهکانى پايز

که مړهنگ دینه پيش چاو

له پال کهرويشکهئى مه رهزه

کيکو- شاني

با گه لا و په ره و موچ ئاويژاني يه کتري دهکا

جتيگه بالئ په رنده

له سهه رووي گه لاي سووري ئەفرا

شيكو

له كۆتاييدا ھەموو گەلاکان ھەلدەوهرين

شينيان لى بترازى

گەلاکان

له «با» بپرسن

كامتان بەكەم گەلا بوون كەوتنە خوار

سۆشۆكى

زەمەن مەينەتەكان كالى دەكاتەوھ

ھەموو گريانەكان تەواو بوون

دەنگى نيبە

جگە له «زىكە»ى زىكزىكە

باشۆ

ئەوھ منم له دارستانىكى زەرددا

بە تاقى تەنيا دەگەرئيم

بە درىزايى شەقام

شتىك بەرچاوا ناكەوئيت

له من بەولواھ،

لەم پاشنيوهرۆى پايزدا

باشۆ

كى دەروەستى ئاژاوەكانى سروشت دى؟

چاوى ھەلۆيان تاريك دەبن

وختىك گورگ و مەر و

پۆرەكان دەيكەنە ھەرا

باشۆ

تەنيا بە زەنگى قەدەر رادەچلەكين

لەسەر زەنگىكى گەورە

پەپولەيەك ھەلدەنيشى و

دەنوی

بۆسۆن

سپىدە خۆى لە زەردەپەردا شار دوووتەو

ئەمپۆش ديسان

خۆر بەسەر گولە خەرتەلەكانەو ئەوايوو

تان تان

سەبەتەيەك دەنكە برنجى شىنت بەسەرا

دادەبارىنم، ئەنجا نىگای چاوه زەردەكانت دەكەم

سەرخەويك دەشكىنم و

وا لە رووبارى كوستانان دەكەم

چەلتوكم بۆ بكوتن

ئايسا

ئىرۆس پشيلەيەكى رەشى بەرەلای نىو

جەنگەلە سپيەكانى سروشته

پشيلەكە دەخەوئ و بيدار دەبىتەو

بە باوئشكىكى دريژەو

بۆ ميبازى دەكەوئتە رى

ئايسا

مروئف بە تەنيايى چيژ لە جوانيى وەردەگري و بە تەنيايش دەمرئ

رۆژى سەرى سال

وەك ھەر دوانيوەرۆيەكى پايزى

تەنيام

باشق

من دەزمانى رۆژيک دادئ ليک دادەبريئ

دواى رۆژيکى دريژ

بە باوئشك دانەو

ليکک جيا بووينه وه

سۆشۆكى

جوانى ههميشه فره رهنكه

پاشنيوه پۆي ئهمرۆ

له سههر چهوزه كوڤنه كه

به فر به سههر مراوييه كاندا بارى

شيكي

مه رگ چيرۆكه كانيش هه لده وه رينى

بى ئه وهى سپى بن

سييس بوون و وه رين

كه لاكانى شوپه بى

شۆكيو- نى

بريجار باخى خه فته گۆلى جوانى تيا ده پشكوئى

دنيا پر رهنجه و بهم حاله شه وه

گيلاسه كان گۆل ده گرن

ئايسا

ئه وهى نو قمى جوانى بى ئاشناى مه رگيش ده بى

پياوئى كه ده لئى:

جگه رگۆشه كه م خو شناوئى

«بيگومان هيشتا گۆلى نه ناسيوه»

باشۆ

له په ناى رهنك و قوولايبى شوينه په نهانه كاندا ئاراميبه كى شين هه يه، ته نيا روحى

شيعر په ي پى دها،

به م سووره هه تاوه

له قوولايبى ده ريدا

له قه راغ گۆمى موگامى

باشۆ

فېرىن پېۋانەنى شىنىيى زەمەنە نىشتنەۋە پېۋانەنى سېپى
ھۆ راۋچى پوشكە بەقنە
ئەمىرۇ ئەۋ چەند فرى بوو؟

چىۋ-نى

ئاسمان مەلەۋانگەنى فرىندەيە، سەر زەۋىن ئارامگەنى ئەبەدى
سەر زەۋى جى ھىشت
قازە كىۋى دەگە پېنەۋە

شۆمپا

تۆ بلىنى سېپدە بە تەمەنى زىۋىنەۋە دابارىيىت
ھەم كىلگە كە و ھەم چىاش
ھەردووك تاراي بەفرىان پۆشى
چى تر شتىك نابىنرى

يۆشۆ

بوونت لە نىۋە تر و رەنگە كانە
كاتى تۆ رۆيشتى
ئىتر گۆل لەسەر زەۋى نابىنم

سۆشكى

رۆژى دادى رەشەبا بە تاقي تەنيا سەما دەكات
رەشەباي زستان
خۆر دەخاتە
دەرياۋە

سۆشكى

ئەۋەى شەيداي كەفالى جوانىيى بىت، خەمگىنى داي دەرمىنىت
ماندوو و مردوو
لە گەپان بە شوپن كوختىك
ۋەستاوم تا گۆلى لۇبيا بىنم

باشۆ

کراست له سروهیه و لهشت له ئاوی شین

سروهی پاشنیوه پۆ

لۆچ دهخاته

قاچی ماسیگره

بۆسۆن

ئێواره پێی گوتم سپیده خیرا ئاورئ له کتێبخانه کهت بدهره وه ..

کئی دهمرئ؟

ئاشکرا نییه

زیکزیکه ی پر هاتوهاوار

باشق

ئهو دهمه ی جوانیه کان تیک ده ئالین سروشت ئاگر ده کاته وه

غروبی رنگ شینی ئاسمان،

داری سه روو تریفه ی مانگی کردووه ته تابلۆ

رانتسۆ

په روانه ده وری گولئیکی شینیان داوه نه چرا

په پووله کان هه رگیز هه لئاکه ندرین

به بای پایزی

جه خار بۆ گولّه خه رته له کان

باشق

خۆرکه وتنان له ژیر بارانی زیویندا جوانتری

کاتی بارانی به هاره

به لام شهو

تریفه ی مانگ دارکاژه کان که وتوو

ریوتا

چهند جوانی، مانگه شهو کاتی له م په مۆچاره دا راده که ی

وهختی مانگه شهو

لۆکه چار

يەك پارچە گولجار دېتە بەرچاۋ

باشقۇ

ئەۋەي بە قوۋلى لە جوانى رابمىنى دوا جار شىت دەبى

كۆترە بارىكە يەك دەگمىنى

لە نىۋ بېشە لانى حەيزەران

من بە ديار مانگەۋە ھەلتروشكاوم

باشقۇ

بە مانگى تابانى رووخسارت سەرسام و پەرىشانم

«مانگ»ى پايز

رووناك و ورشەدار

بۆ ھەموو ئەمانە دەنووسم

شىكى

چەند دلرەقن ئەۋ راۋچىيانە تەيرىكى ئاۋىيان نەھىشت

بە بىننى گەمىيەى راۋچىيانى قاز

خەمبارم

باشقۇ

ھەموو جوانىيەكان لە جوانىيەكى شىندا دەبرىسكىنەۋە

گەلىك گوند

گول و گىايان نىيە و ماسىيەكان ناناسن

بە لام ھەموويان ئەمشەۋ مانگ دەبىنن

ساي كاكۆ

چەند ترسناكە جوانى!

كرمە درەوشاۋەكانى شەۋ

لە رەنگدانەۋەى رووناكى خۇيان دەترسن

لە ئاۋەكەدا

سۆتە - يۆ

جوانىت لە تەنيايىمدا دادەگىرسى.

شەوى پايزان

شادم

بە تەنيايى

باشق

لە رۆيشتنم ديارە نيگەرانم

بە ريدا دەرۆم،

سېبەرەكەيشم لە تەنيشتم

لە مانگ دهنوارم

سۆدۆ

ئىستە ھەست بە ئارامى دەكەم

كە باران خۆشى كردهو

دەرد و رەنج سارد بونەتەو

لە شاخى ئاساما

سۆدۆ

ژوورېك لە چراخان

لە ھەمان ئەو مالەى جووتيارەكان نووستوون

ترىفەى مانگ و گوليان تىدايە

باشق

ترىفەى مانگ سېى لەسەرى دام

ئاسمان ساو

مانگ و بەفر

ھەردووك يەك رەنگن

سۆگتسۆ-نى

دەنگى مراوييە رەشەكان لە دەرياي

سپيپيەو دەى

دەريا رەش دەچىتەو

دەنگى مراوييە كىوييەكان

سپى و ماندووه

باشق

لهم ويرانه يه بير له چى ده كه يته وه؟

جى ستايشه كه سيك بير نه كاته وه

ژيان تى پيريوه

كاتى سمكولانى رهخس - روسته م

باشق

ئهمشه و دهر وونم شاده و هممو شتيك جوان دينه بهرچاو

له تريفه ي مانگه شه ودا

ته نانه ت ميشووله كانيش كه له تاريكيدا دين و دهچن

جوان دينه بهرچاو

باي شيتسو

من دهمزاني رووخسارت له مانگ دهكا

بى ماندوو بوون

به ديار مانگه وه دانيشتووم

نه جار يك نه دووان

كى جين

مردم نه وهنده ي چاو بگيريم

ريژنه بارانى هاوين

ژنيكى ته نيا

سه يري دهره وه دهكات

كى كاكو

چهند جوانه كه زاوه ي شيني هه وران

هه ورگه ليك

مانگيان هه لگرتووه

بوونجو

ئهو لييره بووايه شادمان ده بووين

كاشكى ئەو لىرە دەبوو
دلدارى توورە و تۆسنم-
مانگى پر

ئايسا

مرۆڧى ئالۆز بە چاۋ دەدوئ
لەگەل كەسپىكدا كە بە ئاشكرا راۋ بوچوونى نالئ
دوا نيوەرۆيەكى خۆشم برده سەر

هياكۆچى

تۆ بلئى رىگەى كاكيشان مەرەزەى لئ كرابئت
شەو

رەنگدانەوەى رىگەى شير ئاسا
لەسەر گولە مەرەزە

ئاي زن

بە دوور كەوتنەوەت سئ لە يەكى دلم مرد
مەگرين حەشەرەكان
چوون تەنانەت ئەستىرە عاشقەكانيش
دەردى دوورى دەچىژن

ئايسا

شەوان گەردنت بوئى شەويۆى لئ دئ
شەوانى شيرينى بەھار
بە بوئى گولە گىلاسەكان
كۆتايييان ھات

باشق

سەرچاۋە: ھاىكۆ. تريفەى مانگ لەسەر داركاژ. بابەت: شيعرى ژاپۆنى. وەرگىرانى بۆ فارسى:
نيكى كەرىمى. وەرگىرانى بۆ كوردى: جەبار سابىر.